

UZASADNIENIE

Powódka Zakład Usługowy (...) S. K., P. (...) spółka jawna w C. wniosła o zasądzenie od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo – akcyjnej w S. kwoty 1.251.283,17 zł z odsetkami ustawowymi od kwot 859.523,27 zł od dnia 26 października 2013 r. oraz 391.759,90 zł od dnia 20 listopada 2013 r. oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że M. B. prowadził działalność gospodarczą jako osoba fizyczna, zaś następnie zmienił jej formę prawną na spółkę prawa handlowego – pozwaną spółkę (...). Pozwany został wybrany na wykonawcę robót budowlanych, polegających na modernizacji systemu ciepłno – energetycznego i termomodernizacji budynków szpitala w S. – Z.. W związku z tym pozwany zawarł z powódką - jako podwykonawcą - umowę nr (...) o roboty budowlane. Termin wykonania przedmiotu umowy oznaczono na 30 maja 2013 r. W §8 umowy wskazano, że kwota zabezpieczenia będzie podlegała zwrotowi : 70% tej kwoty w ciągu 30 dni do dnia przekazania robót i 30% tej kwoty nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady. Termin wykonania umowy został przesunięty wskutek okoliczności, za które strony nie odpowiadały i podczas odbioru w dniu 25 września 2013 r. stwierdzono należyte wykonanie robót. Powódka wystawiła fakturę VAT nr (...), a następnie po uwzględnieniu poprawek pozwanego przedłożyła wystawioną gwarancję należytego usunięcia wad lub usterek. Pozwany nie kwestionował żądania zwrotu kaucji. Pomimo wezwania do zapłaty pozwany nie zwrócił zatrzymanego na poczet kaucji gwarancyjnej wynagrodzenia. Pozwany mimo ciążyącego na nim obowiązku nie zwrócił powódce 10% zatrzymanego wynagrodzenia, nadal bezprawnie zatrzymuje kwotę 1.251.283,17 zł za prawidłowo wykonane i odebrane bez zastrzeżeń roboty budowlane. Dodatkowo pozwany otrzymał od powódki bezwarunkową, na pierwsze żądanie i nieodwołalną gwarancję ubezpieczeniową wystawioną na zlecenie powódki, która należycie zabezpieczała roszczenia z tytułu ewentualnych wad i usterek.

Powódka wniosła następnie o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, domagając się zasądzenia pierwotnie żądanej kwoty solidarnie od pozwanych (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo – akcyjnej w S. oraz M. B.. Powódka powołała się na porozumienie z dnia 11 lutego 2014 r., zawarte pomiędzy powódką i pozwaną, na mocy którego pozwana zobowiązała się do zapłaty spornej kwoty w ciągu 5 dni od dnia złożenia notariuszowi dokumentów wskazanych w porozumieniu. Jako podstawę odpowiedzialności pozwanego M. B. wskazano art. 55⁴ k.c. podkreślając, że w dacie zawierania umowy z pozwanym, jak i w dacie wnoszenia aportu do pozwanej spółki pozwany miał wiedzę o istnieniu zobowiązania.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 9 kwietnia 2014 r. żądanie zostało uwzględnione w całości wobec (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo – akcyjnej w S..

Pozwana wywiodła sprzeciw od powyższego orzeczenia, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana wskazała, że powódka wbrew zapewnieniom nie wniosła zabezpieczenia. Faktycznie w dniu 25 września 2013 r. dokonano odbioru prac, jednak o fakcie czynności odbiorczej pozwana dowiedziała się dopiero 16 października 2013 r. Dopiero 10 października 2013 r. po odbiorze ostatecznym rozpoczęła bieg okresu rękojmi i gwarancji zgodnie z zawartą umową. Czynności te realizowane były pomiędzy pozwaną a inwestorem, jednak w imieniu pozwanej działał pracownik powoda i pozwany dokument otrzymał z opóźnieniem. Powódka nie wykonała należycie swoich obowiązków w zakresie przedłożenie dokumentów stwierdzających dopuszczenie do stosowania w budownictwie materiałów budowlanych, wykonania przedmiotu umowy z wyrobów budowlanych dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie, prowadzenia dokumentacji budowy i przekazania wykonawcy dokumentacji powykonawczej, zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom i zgłoszenia zamiaru zawarcia umowy z podwykonawcą. Powódka wprost oświadczyła, że nie jest w stanie przedłożyć dokumentacji powykonawczej, odstąpiła również od porozumienia dotyczącego warunków odbioru dokumentów. Porozumienie to nie zawierało dodatkowych warunków odbioru dokumentów, nie zastrzegano prawa pozwanej do akceptacji składanej

dokumentacji i ograniczenia uprawnienia osobistego odbioru dokumentów przez pozwaną na rzecz wyłącznie pełnomocnika. Powódka była zatem świadoma, że przedmiot umowy nie został zrealizowany, skoro nie przedstawiła oświadczenia o braku zaległości w wynagrodzeniu dalszych podwykonawców i odpisów protokołu końcowego z własnym podpisem. Nie powstało zatem uprawnienie powódki do domagania się wynagrodzenia, powódka otrzymała jednak część wynagrodzenia od zamawiającego, mimo że pozwana sprzeciwiała się płatności. Pozwana podkreśliła, że wymagalność formalna kaucji miała być skutkiem zgodnych oświadczeń stron, że umowa została wykonana. Skoro nie doszło do realizacji umowy w pełnym zakresie, po stronie powódki nie powstało uprawnienie do domagania się zwrotu kaucji gwarancyjnej. Nie doszło do przyjęcia robót przez zamawiającego, stąd nie powstał obowiązek zwrotu 70% kaucji. Powódka zamierzając wydać przedmiot umowy inwestorowi, takie same dokumenty winna przekazać pozwanej. Co do pozostałego 30% kaucji treść umowy nie rozstrzyga czy termin winien być liczony od wydania przedmiotu zamawiającemu czy wykonawcy. Niezależnie od tego, termin ten nie upłynął. W ocenie pozwanej nie zostały uzgodnione również warunki zmiany kaucji pieniężnej na inną formę zabezpieczenia roszczeń. Powódka nie złożyła przed pozwanym oświadczenia, że prace wykonała zgodnie ze sztuką i z materiałów dopuszczonych do obrotu. Treść proponowanej kaucji była natomiast nieakceptowalna i powódka została o tym poinformowana. Nadto warunkiem uzyskania skutecznego zabezpieczenia gwarancyjnego było złożenie ubezpieczycielowi kopii obustronnie podpisanego protokołu odbioru, stwierdzającego należyte wykonanie przedmiotu umowy, a takowego nie sporządzono. Akceptacja gwarancji ubezpieczeniowej z zapisem warunkowym oraz akceptacja istniejących braków w dokumentacji skutkowałyby odmową wypłaty należności przez ubezpieczyciela, a realnie doprowadziłyby do umniejszenia zabezpieczenia roszczeń. Ponadto zmiana formy i sposobu zabezpieczenia była uprawnieniem, nie powiązaniem z bezwzględną akceptacją zmiany tej formy przez zamawiającego. W ocenie pozwanej nie jest możliwe wyliczenie rzeczywistej wartości kaucji gwarancyjnych na obecną chwilę. Pozwana zauważyła, że powódka domaga się zapłaty kwoty 859.523,27 zł tytułem kaucji, a powyższa kwota została jej wypłacona przez inwestora bez powiadomienia o tym pozwanej.

Po doręczeniu pozwu pozwanemu M. B., w odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz od powódki kosztów zastępstwa prawnego.

Pozwany M. B. wskazał, że prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo wniósł aportem do pozwanej spółki, co zarejestrowano w dniu 8 lutego 2013 r. W tym dniu istniała umowa, którą rozpoczęto realizować, prawo do wynagrodzenia powstało zaś dopiero z chwilą odebrania i wykonania prac. W ocenie pozwanego powód nie wykazał, że wierzytelność w wysokości 898.523,27 zł istniała w dniu 31 grudnia 2013 r. Z dniem zbycia przedsiębiorstwa pozwany stracił wszelkie uprawnienia osobiste związane z jego funkcjonowaniem, odpowiedzialność solidarna może dotyczyć jedynie zobowiązania istniejącego w chwili zbycia. Zwykle nie przystępuje do długu powstałego po zbyciu przedsiębiorstwa, stąd nie może być mowy o odpowiedzialności solidarnej pozwanych co do zobowiązań powstałych po 31 grudnia 2013 r. W dalszej części uzasadnienia odpowiedzi na pozew pozwany powołał tożsame argumenty do tych, przedstawionych w sprzeciwie od nakazu zapłaty spółki (...).

W piśmie z dnia 16 grudnia 2014 r. powódka złożyła wniosek o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 3 k.p.c. W uzasadnieniu wskazała, że z uwagi na brak zapłaty przez pozwanych grozi jej niewypłacalność, jej sytuacja finansowa znacznie się pogorszyła, popadła w zwłokę z płatnością wobec podwykonawców i kontrahentów. W czerwcu 2014 r. powódka zwróciła się o prolongatę umowy kredytu obrotowego, co skutkowało wzrostem kosztów obsługi kredytu i obniżeniem zdolności kredytowej. Stąd w ocenie powódki brak rygoru natychmiastowej wykonalności naraża ją na szkodę większą aniżeli zwykła szkoda związana z brakiem zapłaty należności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany M. B., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Zakład Produkcyjno Usługowo Handlowy (...) M. B., został wybrany wykonawcą w zorganizowanym przez (...) Szpital im. (...) A. S. w S. przetargu na wykonanie robót budowlanych w ramach inwestycji pod nazwą „Modernizacja systemu ciepłno – energetycznego i termomodernizacja

budynków szpitala w S. – Z. - cz. I wykonanie robót budowlanych związanych z budową nowego źródła ciepła i chłodu opartego o kolektory słoneczne, pompy ciepła oraz kotły gazowo – olejowe, szczytowe”.

Dowód:

- zawiadomienie z dnia 30.07.2012 r. k. 23-29

- umowa z dnia 3.09.2012 r. k. 30-43

W dniu 3 września 2012 r. pomiędzy pozwanym M. B. a powódką Zakładem Usługowym (...) S. K., P. (...) spółką jawną w C. zawarta została umowa nr (...), na mocy której pozwany zlecił powódce do wykonania roboty budowlanej dla realizacji budowy pod nazwą „Modernizacja systemu ciepłno – energetycznego i termomodernizacja budynków szpitala w S. – Z.” w zakresie części I - wykonania robót budowlanych związanych z budową nowego źródła ciepła i chłodu opartego o kolektory słoneczne, pompy ciepła oraz kotły gazowo – olejowe, szczytowe (§1). W §2 strony ustaliły termin rozpoczęcia wykonania przedmiotu umowy na 7 dni od daty zawarcia umowy, zaś zakończenie – do 30 maja 2013 r. Za termin zakończenia wykonania przedmiotu umowy uznano potwierdzenie wykonania całości zakresu określonego w §1 w formie protokołu odbioru końcowego (ust. 1 i 2). Do obowiązków podwykonawcy – powódki, zgodnie z §4 ust. 1, zaliczono m. in. wykonanie przedmiotu umowy z wyrobów budowlanych dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie, zgodnie z art. 10 ustawy Prawo budowlane i ustawy o wyrobach budowlanych oraz zgodnie z wymogami zawartymi w dokumentacji projektowej i (...) (pkt k), przedkładanie pozwanemu dokumentów stwierdzających dopuszczenie do stosowania w budownictwie materiałów i wyrobów budowlanych oraz urządzeń technicznych przed ich wbudowaniem (pkt l), prowadzenie dokumentacji budowy i przygotowanie oraz przekazanie pozwanemu dokumentacji powykonawczej w wersji papierowej i elektronicznej ((...)) w 2 kompletach, nie później niż na 21 dni przed odbiorem końcowym robót wraz z dowodami dopuszczenia do stosowania w budownictwie materiałów i wyrobów budowlanych oraz urządzeń technicznych, wymaganą inwentaryzacją geodezyjną, wymaganą dokumentacją hydrogeologiczną i wodno - prawną oraz wszelką inną niezbędną do wykonawstwa robót oraz dla przekazania przedmiotu umowy do użytkowania zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym, gwarancjami producentów na zastosowane materiały i wyroby budowlane oraz urządzenia techniczne, instrukcjami obsługi i eksploatacji urządzeń i obiektów, niezbędnymi danymi i dokumentami niezbędnymi do przekazania powstałych środków trwałych do użytkowania i na majątek właściwym jednostkom organizacyjnym, w ramach wynagrodzenia za przedmiot umowy zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym (pkt q), zapłatę wynagrodzenia podwykonawcom, na zatrudnienie których powódka uzyskała pisemną zgodę pozwanego (pkt t). W ust. 4 wskazano, że w przypadku zgłoszenia zamiaru zawarcia umowy z podwykonawcą, powódka będzie zobowiązana do uzyskania uprzedniej zgody pozwanego na istotne postanowienia umowy, tj. zakres umowy, warunki i termin jej wykonania, wysokość i warunki płatności wynagrodzenia podwykonawcy.

Wynagrodzenie ryczałtowe powódki za wykonanie całkowitego przedmiotu umowy zostało określone na 12.926.829,27 zł netto plus obowiązujący podatek VAT (§6 ust. 1). Rozliczenie wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy następować miało fakturami przejściowymi i fakturami końcowymi, wystawianymi na podstawie protokołu odbioru ostatecznego, zwalnijącymi odpowiednio pozostałe części wynagrodzenia (§7 ust. 1). Powódka była zobowiązana dostarczyć pozwanej prawidłowo wystawioną fakturę VAT w ciągu 3 dni od otrzymania zatwierdzonego protokołu pozwalającego na wystawienie faktur (§7 ust. 3 zd. 2).

Zgodnie z treścią §8, w brzmieniu uwzględniającym zmiany wynikające z aneksu nr (...) z dnia 21 września 2012 r., powódka wniosła zabezpieczenie należytego wykonania umowy, stanowiące 10% umownego wynagrodzenia brutto (ust. 1 aneksu). Kwota zabezpieczenia, wniesiona w pieniądzu miała podlegać zwrotowi – z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym były one przechowywane, pomniejszonymi o koszty prowadzenia rachunku, prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek powódki, po należytych wykonaniu zobowiązań, umownych, wynikających z umowy:

- a) odpowiednio 70% kwoty zabezpieczenia, w ciągu 30 dni od przekazania przez powódkę robót i przyjęcia ich przez zamawiającego jako należycie wykonanych, tj. odebranych w formie protokołu odbioru ostatecznego,
- b) odpowiednio 30% kwoty zabezpieczenia, nie później niż w 15, dniu po upływie okresu rękojmi za wady, tj. odebranego w formie protokołu odbioru robót po okresie rękojmi (ust. 2 aneksu).

Wskazano również, że treść i forma będzie zgodna z wymaganiami SIWZ oraz zamawiającego i pozwanej. Zabezpieczenia miało uwzględniać okres gwarancji i rękojmi. W przypadku innej formy niż pieniężna treść zabezpieczenia miała zostać wcześniej uzgodniona z pozwaną. W przypadku wniesienia zabezpieczenia w formie gwarancji ubezpieczeniowej miało ono wygasać zgodnie z zapisami ust. 2 a i b aneksu. W przypadku niezłożenia przez powódkę zabezpieczenia opisanego w ust. 1 i 2 aneksu pozwana miała prawo zatrzymać odpowiednio z pierwszej (kolejnych) faktury kwotę równą temu zabezpieczeniu do czasu złożenia u pozwanej zabezpieczenia zgodnego z umową.

Przedmiotem odbiorów końcowych miały być roboty według zakresów robót podanych w Harmonogramie Rzeczowo - Finansowym zamawiającego, zaś przedmiotem odbioru ostatecznego – odbiór łączny poszczególnych zakresów, tj. potwierdzenie wykonania całości zakresów określonych odpowiednio w Harmonogramie Rzeczowo - Finansowym zamawiającego (§9 ust. 1 pkt c, d). Po dokonaniu odbiorów końcowych pozwany miał zawiadomić zamawiającego – inwestora, zaś zamawiający miał powołać komisję odbiorową oraz wyznaczyć datę i rozpocząć czynności odbioru końcowego w ciągu 7 dni roboczych od daty zgłoszenia przez powódkę gotowości do odbioru, w formie zapisu do dziennika budowy (§9 ust. 5). Warunkiem potwierdzenia gotowości do odbioru końcowego robót oraz dokonania odbioru końcowego robót miało być przedstawienie przez powódkę kompletnej i prawidłowo sporządzonej dokumentacji powykonawczej w dwóch kompletach wraz z dokumentami określonymi w §4 ust. 1 pkt q umowy (§9 ust. 7 zd.1). Przedmiotem odbioru ostatecznego miało być potwierdzenie wykonania łącznie całego zakresu określonego w §1 umowy. Powódka miała dokonać pisemnego zgłoszenia do odbioru ostatecznego przedmiotu umowy (§9 ust. 7 zd. 1 i 2). Bieg okresu rękojmi rozpoczynał się od dnia podpisania protokołu odbioru ostatecznego całego obiektu, a kończył się miał po upływie 36 miesięcy od dnia podpisania protokołu odbioru ostatecznego całego obiektu (§9 ust. 11).

Dowód:

- umowa z dnia 3.09.2012 r. k. 30-43
- aneks nr (...) do umowy k. 44-45

W dniu 1 sierpnia 2013 r. pozwana przekazała inwestorowi dokumentację powykonawczą dotyczącą architektury i konstrukcji, technologii kotłowni, instalacji sanitarnych wewnętrznych, instalacji elektrycznych wewnętrznych i (...), zewnętrznych instalacji sanitarnych, szkice powykonawcze, protokoły badań ultradźwiękowych, protokół ze sprawdzenia stanu izolacji rozdzielnic i urządzeń, szkice geodezyjne powykonawcze instalacji zewnętrznych, inwentaryzacji sieci wod-kan, ciepłowniczej i geotermalnej, protokół z pomiarów i regulacji na dolnych źródłach ciepła. 6 sierpnia 2013 r. Inwestor otrzymał cztery egzemplarze projektu wykonawczego w formie papierowej i jeden w wersji elektronicznej.

19 września 2012 r. pozwana przekazała inwestorowi dokumenty dotyczące materiałów przeznaczonych do wykorzystania przy wykonywaniu sieci i wyposażenia węzłów, kotłowni. Pozwana i inspektor nadzoru zaakceptowali przekazane zatwierdzenie.

Dowód:

- zatwierdzenie materiałów nr 2 k. 237
- protokół przekazania dokumentów k. 238

- pismo z dnia 6.08.2013 r. k. 239

- pismo z dnia 9.10.2013 r. k. 239

- zeznania współnika powódki P. K. k. 352-356

Na mocy uchwały nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanej spółki doszło do podwyższenia kapitału zakładowego spółki do kwoty 5.550.000 zł poprzez emisję akcji imiennych zwykłych. Akcje miały zostać zaoferowane w drodze złożenia oferty wyłącznie oznaczonemu adresatowi – M. B.. Akcje miały zostać pokryte wyłącznie wkładem niepieniężnym w postaci przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55¹ k.c., prowadzonego pod firmą Zakład Produkcyjno Usługowo Handlowy (...). Wartość wkładu niepieniężnego określono na 12.783.900 zł.

Pozwany M. B. objął na podstawie ww. uchwały akcje w podwyższonym kapitale zakładowym pozwanej spółki. W dniu 31 grudnia 2012 r. pomiędzy pozwanymi zawarta została umowa przeniesienia przedsiębiorstwa tytułem wkładu niepieniężnego (aportu) do spółki komandytowo – akcyjnej.

Dowód:

- protokół walnego zgromadzenia z 31.12.2012 r. k. 100-122

- umowa przeniesienia przedsiębiorstwa k. 187-196

W dniu 5 sierpnia 2013 r. pozwana spółka (...) upoważniła do reprezentowania jej w czynnościach odbioru i podpisania protokołu odbioru końcowego m. in. P. K., współnika powodowej spółki, G. B. oraz kierownika robót sanitarnych M. S..

Dowód:

- upoważnienie z dnia 5.08.2013 r. k. 46, 232

- zeznania świadka M. S. k. 313-315

W dniu 25 września 2013 r. sporządzony został protokół odbioru końcowego obiektu. W odbiorze uczestniczyła komisja powołana przez inwestora – Szpital (...) w S. – Z. oraz przedstawiciele pozwanej spółki – (...) i P. K.. Gotowość odbioru została zgłoszona przez pozwaną i znalazła odzwierciedlenie w dzienniku budowy.

W protokole wskazano, że zgłoszenie zakończenia robót i zgłoszenie do odbioru nastąpiły w dniu 30 lipca 2013 r. Ustalono, że roboty zostały wykonane zgodnie ze specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych oraz dokumentacją projektową. Uznano roboty za wykonane z dobrą jakością i stwierdzono że obiekt nadaje się do użytkowania. Sporządzenie protokołu poprzedzone było weryfikacją dokumentacji powykonawczej pod kątem prawidłowości zastosowania materiałów i zgodnością przyjętych rozwiązań z projektem, warunkami umowy i specyfikacją przetargową. Komisja wielokrotnie kontrolowała obiekty na terenie budowy, odbywała się spotkania członków komisji.

W tym samym dniu powódka wystawiła pozwanej spółce fakturę VAT nr (...), opiewającą na 859.523,27 zł brutto. Określono w niej, iż należność związana jest z końcowym rozliczeniem robót. Termin płatności określono na 25 października 2013 r. Należności wynikające z faktury zostały w całości uregulowane przez inwestora.

Dowód:

- protokół odbioru końcowego obiektu k. 47-50

- faktura VAT nr (...) k. 51

- zestawienie płatności k. 240

- zeznania świadka J. L. k. 306-308
- zeznania świadka M. D. k. 308-309
- zeznania świadka M. P. (1) k. 310-311
- zeznania świadka W. B. k. 312-313
- zeznania świadka M. S. k. 313-315
- zeznania świadka K. L. k. 315-317
- zeznania współnika powódki P. K. k. 352-356

W związku z wykonaniem umowy powódka wystawiła również faktury VAT o numerach: (...) z dnia 5 grudnia 2012 r., (...)z dnia 11 lutego 2013 r., (...)z dnia 10 kwietnia 2013 r., (...)z dnia 3 czerwca 2013 r. Należności wynikające z ww. faktur zostały w części pokryte przez inwestora, z wyłączeniem 10% tytułem kaucji zabezpieczającej należyte wykonanie umowy. Podstawę zapłaty stanowiła cesja wierzytelności, dokonana przez pozwaną. Tytułem zabezpieczenia zatrzymano łącznie kwotę 1.251.283, 17 zł.

Dowód:

- zestawienie płatności k. 240
- zestawienie obrotów na rachunku k. 241-248
- potwierdzenie salda k. 269
- wyciąg z rachunku k. 270-272
- pismo z dnia 3.06.2013 r. k. 273
- pismo z dnia 10.04.2013 r. k. 274
- pismo z dnia 11.20.2013 r. k. 275
- pismo z dnia 5.12.2013 r. k. 276
- zeznania współnika powódki P. K. k. 352-356

Powódka przesłała do pozwanej spółki wzór Gwarancji należytego usunięcia wad lub usterek z prośbą na akceptację. Wskazała w piśmie z dnia 9 października 2013 r., że dotąd pozwana nie wniosła uwag do gwarancji, stąd w razie niezgłoszenia uwag do 11 października powódka uzna wzór gwarancji za zaakceptowany.

Dowód:

- pismo z dnia 9.10.2013 r. k. 52, 233
- projekt gwarancji k. 53-54
- zeznania współnika powódki P. K. k. 352-356

W dniu 10 października 2013 r. sporządzono aneks nr (...) do protokołu odbioru końcowego obiektu. Wskazano w nim, że Komisja w dniu 25 września 2013 r., w czasie odbioru końcowego dokonała wszelkich czynności określonych w umowie tak jak dla odbioru ostatecznego, co czyni odbiór końcowy odbiorem ostatecznym.

Pomiędzy dokonaniem odbioru końcowego a sporządzeniem aneksu na terenie budowy nie były wykonywane żadne prace. Sporządzenie aneksu miało na celu potwierdzenie tego, że odbyły się wszystkie czynności jak dla odbioru ostatecznego.

Dowód:

- aneks nr (...) do porozumienia k. 234, 248-260
- zeznania świadka M. D. k. 308-309
- zeznania świadka M. P. (1) k. 310-311
- zeznania świadka W. B. k. 312-313
- zeznania świadka M. S. k. 313-315
- zeznania świadka K. L. k. 315-317
- zeznania współnika powódki P. K. k. 352-356

Pomiędzy powódka a pozwaną nie doszło do podpisania odrębnego protokołu odbioru robót. Pozwana uzasadniała brak zgody na sporządzenie protokołu nieprzekazaniem przez powódkę dokumentacji powykonawczej bezpośrednio pozwanej. Powódka dokumentację powykonawczą przekazała zamawiającemu szpitalowi, przy czym na przekazanych dokumentach brak było podpisu kierownika budowy M. P. (1), zatrudnionego u zamawiającego. Pozwana, po okazaniu jej ww. dokumentacji, uznała ją za niekompletną z uwagi na brak ww. podpisu. Ostatecznie zaś dokumentacja została uzupełniona w tym zakresie i stanowiła podstawę do wydania pozwolenia na użytkowanie obiektu.

Dowód:

- zeznania świadka M. D. k. 308-309
- zeznania świadka M. P. (1) k. 310-311
- zeznania świadka M. S. k. 313-315
- zeznania świadka K. L. k. 315-317
- zeznania współnika powódki P. K. k. 352-356
- zeznania pozwanego M. B. k. 356-358

Pismem z dnia 12 listopada 2013 r. powódka wezwała pozwaną spółkę do zapłaty kwoty 1.251.283,17 zł wraz z odsetkami wynikającymi z oprocentowania środków na rachunku bankowym, pomniejszonymi o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji za przelew. Jako podstawę roszczenia wskazała §8 ust. 2 umowy z dnia 3 września 2012 r. wraz z wezwaniem przedłożono gwarancję ubezpieczeniową z dnia 12 listopada 2013 r., zabezpieczającą płatność 401.170,65 zł, ważną do 9 października 2016 r.

Gwarancja gwarantowała pozwanej nieodwołalnie i bezwarunkowo, na zasadach przewidzianych w gwarancji, zapłatę za powstałe w okresie ważności gwarancji zobowiązania powódki wynikające z umowy nr (...) z dnia 3 września 2013 r., do wysokości 401.170,65 zł w przypadku nieusunięcia lub nienależytego usunięcia przez powódkę wad lub usterek powstałych w przedmiocie umowy. Gwarancja była ważna w okresie od 8 listopada 2013 r. nie wcześniej jednak niż od dnia dokonania odbioru przedmiotu umowy, potwierdzonego protokołem odbioru stwierdzającym należyte wykonanie przedmiotu umowy do dnia 9 października 2016 r.

Dowód:

- wezwanie z dnia 12.11.2013 r. k. 55
- gwarancja z dnia 12.11.2013 r. k. 56-57
- zeznania współnika powódki P. K. k. 352-356

Pozwana zwróciła się do powódki o dostarczenie faktury końcowej za realizację umowy nr (...) w celu uregulowania płatności. Następnie pozwana odmówiła przyjęcia faktury nr (...) wskazując, że została wystawiona przedwcześnie, wbrew postanowieniom zawartej przez strony umowy. W ocenie pozwanej protokół odbioru ostatecznego został sporządzony w dniu 10 października 2013 r., stąd w świetle brzmienia §7 ust. 1 lit. b umowy stron wystawienie faktury w dniu sporządzenia protokołu odbioru końcowego należy uznać za niezgodne z zawartą umową. Pozwana odesłała gwarancję wskazując, że 70% wartości gwarancji ureguluje do końca tygodnia, zaś pozostałe 30% po uzyskaniu uzgodnionej wersji dokumentu gwarancji.

Dowód:

- pismo z dnia 19.11.2013 r. k. 62
- pisma z dnia 2.12.2013 r. k. 63, 267, 268
- zeznania współnika powódki P. K. k. 352-356

W dniu 11 lutego 2014 r. powódka i pozwana spółka zawarły porozumienie. Powódka oświadczyła wówczas, że nie ma możliwości przedłożenia dokumentacji określonej w §4 ust. 1 lit. q umowy z dnia 3 września 2012 r. Pozwana zakwestionowała wówczas zasadność zwrotu kwoty 1.251.283,17 zł, w tym prawidłowość wystawionej gwarancji ubezpieczeniowej.

Na mocy §1 powódka zobowiązała się wystawić fakturę korektę do faktury nr (...) w zakresie uzgodnionym przez strony i wyegzekwować pozostałą część należności (tj. 85.952,33 zł), objętej ww. fakturą bezpośrednio od inwestora, stanowiącej pozostałą do zwrotu pozwanej część kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Jednocześnie powódka zobowiązała się zrzec w całości roszczenia o zapłatę przez pozwaną odsetek za opóźnienie w zapłacie należności objętej fakturą nr (...).

Pozwana oświadczyła, że złożyła 25 września 2013 r. inwestorowi dokumentację powykonawczą, o której mowa w §4 ust. 1 lit. q umowy w 4 egzemplarzach oraz że dokumentacja została bez zastrzeżeń zaakceptowana przez inwestora i podpisana przez kierownika budowy oraz złożona w (...) w S. (§2).

W §3 pozwana zobowiązała się do zwrotu powódce kwoty 774.283,17 zł z tytułu 70% złożonej pozwanej sumy należytego zabezpieczenia wykonania umowy wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego pomniejszonymi o koszty prowadzenia rachunku do dnia przekazania środków, w terminie 5 dni od dnia złożenia przez powódkę notariuszowi oryginału faktury VAT nr (...), korekty faktury, oświadczeń o zrzeczeniu się roszczenia o zapłatę odsetek za opóźnienie w zapłacie należności objętej fakturą VAT nr (...) oraz w zwrocie sumy zabezpieczenia, oświadczenia o braku wymagalnych zobowiązań wobec podwykonawców, karty gwarancyjnej wystawionej na pozwaną, podpisanych przez powódkę 2 egzemplarzy końcowych protokołów odbioru stwierdzających należyte wykonanie przedmiotu umowy, dokumentu uprawniającego pozwaną do odbioru dokumentów (ust.1). Zapłata ww. kwoty wraz z odsetkami wyczerpywać miała wszelkie roszczenia powódki wobec pozwanej z tytułu zwrotu 70% złożonej pozwanej sumy należytego zabezpieczenia wykonania umowy.

Pozwana zobowiązała się do zwrotu powódce kwoty 401.170,65 zł, stanowiącej część z 30% umownej sumy należytego zabezpieczenia wykonania umowy wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego pomniejszonymi o koszty prowadzenia rachunku do dnia przekazania środków, w terminie 5 dni od dnia złożenia przez powódkę

notariuszowi dokumentów wskazanych w §3 porozumienia, gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania umowy o treści zaakceptowanej przez pozwaną, oświadczenia o zrzeczeniu się roszczenia o zapłatę odsetek za opóźnienie w zwrocie sumy zabezpieczenia, dokumentu uprawniającego pozwaną do odbioru dokumentów (§4 ust.1). Pozostała część zabezpieczenia w kwocie 75.829,36 zł wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego pomniejszonymi o koszty prowadzenia rachunku do dnia przekazania środków, miała zostać zwrócona powódce nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady (§4 ust. 2).

W dniu 11 lutego 2014 r. powódka przekazała notariuszowi dokumenty w dwóch zamkniętych kopertach wskazując, że koperty mają zostać wydane po przedłożeniu dowodu dokonania przez pozwaną przelewu odpowiednio kwot 774.283,17 zł i 401.170, 65 zł. Pozwana nie zwracała się o wydanie bądź uzyskanie wglądu do dokumentów.

Dowód:

- porozumienie z dnia 14.02.2014 r. k. 92-94
- pełnomocnictwo k. 95
- protokół przyjęcia dokumentów na przechowanie k. 96
- notatka z dnia 11.12.2014 r. k. 291
- pismo z dnia 8.12.2014 r. k. 292
- zeznania współnika powódki P. K. k. 352-356
- zeznania prezesa pozwanej M. B. k. 357

Pismem z dnia 27 lutego 2014 r. powódka wezwała pozwaną do wykonania zawartego pomiędzy stronami w dniu 11 lutego 2014 r. porozumienia. Następnie, w piśmie z dnia 7 marca 2014 r., powódka złożyła oświadczenie o odstąpieniu od porozumienia powołując się na przepis art. 491 k.c. i fakt, że pozwana nie zapłaciła powódce bezspornej kwoty 1.175.453,82 zł.

Dowód:

- wezwanie z dnia 27.02.2014 r. k. 97
- oświadczenie z dnia 7.03.2014 r. k. 98

Pozwana zwracała się do powódki do usunięcia wad w wykonanych pracach, realizując uprawnienia wynikające z rękojmi. Reklamacje dotyczyły nieszczelności elementu kotła gazowo – olejowego (reklamacja nr (...) z dnia 11 grudnia 2014 r.), awaryjnego wyłączenia pomp ciepła (nr (...) z dnia 11 grudnia 2014 r.). Powódka w pierwszym przypadku zamontowała nową osłonę czujników i złożyła reklamację u dostawcy kotłów, zaś w drugim przypadku uznała że wada dotyczy prac nie dotyczy wykonywanych przez nią prac. Pozwana zwracała się również o zweryfikowanie sprawności pomp ciepła, co skutkowało ustaleniem zakresu robót niezbędnych do wykonania.

Dowód:

- notatka z dnia 13.12.2014 r. k. 289-290
- reklamacje z dnia 11.12.2014 r. k. 293, 294, 299
- reklamacja z dnia 9.12.2014 r. k. 295-298
- pisma z 12.10.2014 roku k. 300, 301, 302

- pismo z 11.12.2014 r. k. 303

Powódka ma zaległości w zapłacie należności wobec swoich kontrahentów – 86.820,55 zł z odsetkami wobec (...) W. N. i S. (...) spółki jawnej w G. W., 80.108,36 zł z odsetkami, 157.246,75 zł z odsetkami i 61.050,48 zł z odsetkami wobec (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółki komandytowej w P., 22.047,66 zł wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., 5.951,72 zł wobec (...) Spółki Akcyjnej w W., 3.376,84 zł wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., 845,01 zł wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., 7.133,27 zł wobec (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej, 279,60 zł wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W.. Powódka zwracała się do zwracała się do kontrahentów o anulowanie odsetek, wydłużenie terminów płatności, a także do banku o przedłużenie terminu spłaty kredytu obrotowego. Powódka uzyskała prolongatę w spłacie rat kredytu w łącznej wysokości 800.000 zł do 29 czerwca 2015 r. Przedłużono również do 18 września 2015 r. termin spłaty kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 1.900.000 zł.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 9.02.2015 r. k. 324
- noty odsetkowe k. 324 v., 325
- wezwanie do zapłaty z dnia 20.03.2015 r. k. 326
- wezwanie do zapłaty z dnia 26.03.2015 r. k. 327
- upomnienie k. 327 v.
- monit k. 328
- wezwanie do zapłaty z dnia 22.01.2015 r. k. 328 v.
- nota odsetkowa k. 329 v., 330, 332 v.
- e-mail z dnia 23.02.2015 r. k. 329
- pismo z dnia 6.03.2014 r. k. 330 v.
- pismo z dnia 21.05.2014 r. k. 331
- pisma z dnia 5.02.2015 r. k. 331 v., 332
- pismo z dnia 9.05.2014 r. k. 333
- wniosek k. 333 v.
- aneks nr (...) do umowy o kredyt obrotowy k. 334
- aneks nr (...) do umowy o kredyt w rachunku bieżącym k. 335-336
- dokumenty obciążeniowe k. 357-341
- zestawienie sald i obrotów k. 342-343
- zestawienie wierzytelności k. 344-349

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony został na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony, w tym przede wszystkim umowy z dnia 3 września 2012 r., faktur, protokołu odbioru wraz z aneksem, zestawienia faktur sporządzonego przez powódkę oraz porozumienia z dnia 11 lutego 2014 r. Strony nie kwestionowały autentyczności ww. dokumentów. Podstawę poczynienia ustaleń faktycznych stanowiły również zeznania świadków oraz przedstawicieli stron postępowania. Wskazać należy, że zeznania te były spójne i korespondowały ze sobą w zakresie istotnych dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie kwestii – terminu odbioru ostatecznego robót objętych umową stron, wywiązania się przez powódkę z obowiązków wynikających z umowy, w tym obowiązku przekazania dokumentacji powykonawczej, należytego zabezpieczenia roszczeń pozwanej o wykonanie umowy, a w konsekwencji istnienia podstaw do domagania się przez powódkę zwrotu zatrzymanej tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy kaucji.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań M. S. i K. L. na okoliczności wskazane przez stronę pozwaną na rozprawie w dniu 17 grudnia 2014 r. – wykonanie umowy zgodnie z dokumentacją projektową oraz wzmiankowania zmian w wykonaniu instalacji w dokumentacji powykonawczej. Okoliczności te zostały sprecyzowane dopiero na rozprawie, mimo że wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania ww. świadków został zgłoszony przez pozwanych już w odpowiedzi na pozew i w sprzeciwie od nakazu zapłaty. Już wówczas pozwana zobowiązana była do wskazania, na jakie okoliczności ma zostać przeprowadzony dowód z zeznań świadków. Dokonanie tego po wymianie pism procesowych przez strony i przesłuchaniu świadków, zawnioskowanych przez stronę powodową należy uznać za spóźnione w kontekście brzmienia art. 207 § 6 k.p.c. Wniosek taki jest tym bardziej zasadny, że strona pozwana nie przedstawiła żadnego uzasadnienia przyczyn, dla których wniosek dowodowy sprecyzowała dopiero na obecnym etapie postępowania. Podkreślenia przy tym wymaga, że przeprowadzenie dowodu winno służyć wykazaniu faktów podanych uprzednio przez stronę, nie zaś zastępować twierdzenia o okolicznościach faktycznych. Twierdzeń dotyczących ewentualnych niezgodności wykonania umowy z dokumentacją nie podano zaś w odpowiedzi na pozew i sprzeciwie.

Podstawę prawną powództwa stanowi przepis art. 647 k.c., zgodnie z którym przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

W niniejszym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości okoliczność, że powódkę i pozwaną łączyła umowa o roboty budowlane. Strony nie kwestionowały również, że pozwana była stosownie do postanowień umowy uprawniona do zatrzymania równowartości 10% wynagrodzenia umownego tytułem zabezpieczenia należytego wykonania robót. W §8 umowy, w brzmieniu nadanym aneksem z dnia 21 września 2012 r., określono jednak zasady zwrotu kwoty zabezpieczenia na rzecz powódki, a stanowiącej część przysługującego jej wynagrodzenia.

W pierwszej kolejności zauważyć trzeba, że powódka przedstawiła sporządzone przez siebie zestawienie, w którym wskazała faktury VAT wystawione w związku z wykonaniem robót na podstawie umowy z dnia 3 września 2012 r. Z zestawienia powyższego wynikała również wysokość otrzymanego bezpośrednio od zamawiającego szpitala wynagrodzenia oraz wysokość kwot, potrąconych z wynagrodzenia określonego w fakturach tytułem kaucji na zabezpieczenie należytego wykonania umowy. Pozwana nie odniosła się do powołanego zestawienia, nie zakwestionowała podanych w nim informacji. Nie zaprzeczyła okoliczności, aby kwota wynikająca z zestawienia i dochodzona niniejszym pozvem faktycznie nie została zwrócona powódce. W konsekwencji Sąd przyjął, że faktycznie w trakcie realizacji robót przez powódkę z wynagrodzenia określonego w wystawianych przez powódkę fakturach potrącono takie kwoty, jakie podała strona powodowa w omawianym zestawieniu. Do takiego wniosku uprawniało brzmienie art. 230 k.p.c., zgodnie z którym gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Mając zatem na uwadze fakt, że przedstawione przez powódkę zestawienie obrotów na rachunku oraz przedłożone przez pozwaną polecenia wypłaty

powódce wynagrodzenia, skierowane do inwestora, potwierdzały dane dotyczące wysokości otrzymanych wpłat, należało przyjąć że zestawienie odzwierciedla rzeczywisty stan rozliczeń stron. W konsekwencji przyjęto, że powódka nie otrzymała kwoty 1.251.283,17 zł w związku z jej zatrzymaniem na poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Powódka otrzymała jedynie od inwestora zapłatę ostatniej wystawionej faktury, co było niesporne.

Skutkowało to tym, że w niniejszym postępowaniu Sąd badał wyłącznie to, czy zostały spełnione przesłanki zwrotu kaucji, określone w §8 umowy z dnia 3 września 2012 r. Analiza zgromadzonego materiału dowodowego, a w szczególności brzmienia §8 umowy stron w kształcie nadanym aneksem z dnia 21 września 2012 r. skutkowałą przyjęciem, że zarzuty zgłoszone przez stronę pozwaną w istocie miały wtórne znaczenie dla oceny przesłanek dokonania zwrotu zatrzymanej kwoty na rzecz powódki.

Zauważyć bowiem trzeba, że w §8 umowy, zmienionym opisywanym aneksem, jako podstawową przesłankę zwrotu kwoty zabezpieczenia wskazano upływ określonego terminu od dnia ostatecznego odbioru robót. Warunek taki dotyczył zarówno 70%, jak i dalszych 30% wartości kwoty zabezpieczenia. W analizowanych postanowieniach nie ma mowy o jakichkolwiek zastrzeżeniach ze strony wykonawcy - pozwanej, ich wpływie na powstanie po stronie pozwanej obowiązku zwrotu zatrzymanej kaucji oraz na bieg terminów zwrotu. Jedynym warunkiem określonym w umowie było zatem dokonanie odbioru robót przez zamawiającego inwestora i potwierdzenie tego faktu w protokole odbioru ostatecznego, spełniającym warunki określone w umowie.

Z powyższych względów Sąd uznał, że zarzuty pozwanych dotyczące zaniechania przekazania pełnej, spełniającej wymogi określone w umowie dokumentacji powykonawczej czy też braku zgody na użycie innych materiałów, niż przewidziane w dokumentacji projektowej, nie miały znaczenia dla oceny zgłoszonego w niniejszym postępowaniu żądania. Bez znaczenia pozostawał także podnoszony argument dotyczący niedokonania czynności odbiorczych w relacjach pomiędzy stronami niniejszego procesu jako podwykonawcą a wykonawcą.

Niezależnie zaś od tego zauważyć trzeba, że pozwani zastrzeżenia co do dokumentacji ograniczali przede wszystkim do braku podpisu kierownika budowy, M. P. (2). W zasadzie tylko taką okoliczność akcentował w swych zeznaniach pozwany M. B., nie precyzując zarzutów w analizowanym zakresie i nie wytykając konkretnych braków, nieścisłości.

Sąd uznał natomiast, że brak dokumentacji przejawiający się wyłącznie w braku podpisu kierownika budowy uzasadniony był specyficzną sytuacją, odnoszącą się do sposobu realizacji inwestycji będącej przedmiotem umowy z dnia 3 września 2012 r. Kierownik budowy był bowiem powołany przez inwestora, był u niego zatrudniony. Nie było zatem przeszkód, aby ten podpis został uzupełniony w terminie późniejszym, po zakończeniu czynności z udziałem powódki. Nie bez znaczenia w tym zakresie pozostaje również okoliczność, że sam inwestor nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do zawartości i jakości otrzymanej dokumentacji. Ponadto, jak wynika m. in. z zeznań samego świadka M. P. (2) oraz współnika powódki P. K., dokumentacja została uzupełniona w omawianym zakresie i stanowiła podstawę do uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu.

Sąd miał na względzie również to, że strona pozwana zarzuty dotyczące braków w dokumentacji zgłosiła po dokonaniu końcowego odbioru robót i wystawieniu faktury końcowej, to jest po 25 września 2013 r. W niniejszym procesie pozwana nie wykazała, aby jakiegokolwiek zarzuty w tym zakresie formułowała wcześniej. Pozwana nie dokonała także weryfikacji dokumentacji złożonej przez pozwaną u notariusza w wykonaniu zobowiązania, określonego w porozumieniu z dnia 11 lutego 2014 r. Nie sprawdziła czy złożone przez powódkę dokumenty były kompletne i spełniały jej wymagania. Okoliczności tej nie kwestionował w swych zeznaniach sam pozwany, a potwierdza ją chociażby treść pisma notariusza z dnia 11 grudnia 2014 r.

W dalszej kolejności Sąd uznał, że upłynęły terminy określone w §8 ust. 2 aneksu z dnia 21 września 2012 r. Po pierwsze, upłynął z dniem 25 października 2013 r. 30 - dniowy termin zwrotu 70% kwoty zabezpieczenia, jako że winien być liczony od dnia 25 września 2013 r., a nie jak twierdzą pozwani od dnia 10 października 2013 r. Faktycznie bowiem to 25 września 2013 r. sporządzono protokół odbioru końcowego i ten dokument przedstawiał wnioski z przeprowadzonych i zakończonych czynności odbiorczych. Sąd miał na względzie okoliczność, że w §8 posłużono się definicją odbioru ostatecznego i dopiero na mocy aneksu z dnia 10 października 2013 r. wcześniej sporządzony

protokół zakwalifikowano jako protokół odbioru ostatecznego. Co jednak szczególnie istotne, w samej treści aneksu wprost wskazano, że w dniu 25 września 2013 r. dokonano wszelkich czynności określonych dla odbioru ostatecznego, co czyni odbiór dokonany w dniu 25 września 2013 r. odbiorem ostatecznym. Fakt ten potwierdzają również zeznania świadków M. D., M. P. (1), W. B., M. S., K. L. oraz współnika powódki P. K.. Z zeznań tych wynika również, że pomiędzy tymi dwoma datami – sporządzeniem protokołu odbioru końcowego i sporządzeniem aneksu, nie były wykonywane żadne roboty. Powodem sporządzenia aneksu w dniu 10 października 2013 r. było jedynie zachowanie takiej terminologii, jaka była przyjęta w umowie stron i przesądzenie, że odbiór z dnia 25 września 2013 r. miał cechy odbioru ostatecznego. Z tych względów Sąd uznał, że od tego właśnie dnia należy liczyć 30-dniowy termin do zwrotu 70% zatrzymanej kaucji zabezpieczającej, tak jak przyjęła to strona powodowa. Wtórne znaczenie miało to, kiedy o dokonanym odbiorze dowiedziała się pozwana i kiedy otrzymała odpis tego protokołu. W czynnościach odbiorczych, w tym w podpisaniu omawianego protokołu uczestniczyli bowiem przedstawiciele pozwanej, upoważnieni do jego reprezentowania. Należy więc za datę powzięcia informacji o sporządzeniu protokołu uznać dzień jego sporządzenia z udziałem umocowanych reprezentantów pozwanej.

Odnośnie drugiej części kaucji (30%), Sąd również podzielił argumentację strony powodowej uznając, że faktycznie złożone zostało skutecznie zabezpieczenie w innej postaci – w postaci gwarancji ubezpieczeniowej. Z pisma z dnia 9 października 2013 r. wynika, że pozwanej składano propozycję udzielenia zabezpieczenia w innej formie i przesyłano jej projekt gwarancji ubezpieczeniowej. Treść powołanego pisma potwierdza, że strona pozwana nie zgłaszała w tym zakresie żadnych zastrzeżeń. Pozwany M. B. co prawda wskazywał na brak zgody w tym zakresie i powoływał się na zgłoszenie uwag, jednak w niniejszym postępowaniu pozwani nie przedstawili żadnego dokumentu, pisma, z którego wynikałby sprzeciw dotyczący treści przedstawionej gwarancji. Z tych względów uzasadnione było przyjęcie, że skutecznie i zgodnie z §8 ust. 2 umowy stron zastąpiono pierwotnie przewidzianą kaucją pieniężną gwarancją ubezpieczeniową. Uzasadniało to żądanie zwrotu określonych środków pieniężnych, w tym wartości 30% kaucji, jako że z dniem złożenia gwarancji ubezpieczeniowej zabezpieczenie wygasło i pozwana nie była uprawniona do zatrzymania środków.

Mając na uwadze powyższe Sąd uwzględnił powództwo w całości. Podstawę rozstrzygnięcia w zakresie odsetek stanowił art. 481 § 1 k.c. W odniesieniu do kwoty 859.523,27 zł, stanowiącej 70% wartości zatrzymanej kwoty, Sąd uznał że pozwana popadła w opóźnienie w dniu następnym po terminie zwrotu, wynikającym z umowy, to jest po 25 października 2013 r. Uzasadniało to przyznanie odsetek od powołanej kwoty od dnia następnego. Co się zaś tyczy kwoty 391.759,90 zł (30% kaucji), biorąc pod uwagę datę wystawienia gwarancji ubezpieczeniowej (12 listopada 2013 r.) za wystarczający i uzasadniony uznano termin siedmiu dni na zwrot tej kwoty i z tych względów odsetki przyznano od dnia następnego po upływie tego terminu.

Sąd uwzględnił powództwo zarówno w stosunku do pierwotnie pozwanej spółki (...), jak i w stosunku do pozwanego M. B. uznając, iż odpowiada on solidarnie z pozwaną na podstawie art. 55⁴ k.c. Zgodnie z powołanym uregulowaniem nabywca przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego jest odpowiedzialny solidarnie ze zbywcą za jego zobowiązania związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa lub gospodarstwa, chyba że w chwili nabycia nie wiedział o tych zobowiązaniach, mimo zachowania należytej staranności. Odpowiedzialność nabywcy ogranicza się do wartości nabytego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa według stanu w chwili nabycia, a według cen w chwili zaspokojenia wierzyciela. Odpowiedzialności tej nie można bez zgody wierzyciela wyłączyć ani ograniczyć. W niniejszym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, że pozwany wniósł aportem do pozwanej spółki prowadzone przedsiębiorstwo w dniu 31 grudnia 2012 r. W ocenie Sądu zobowiązanie do zwrotu kaucji istniało niewątpliwie w momencie, gdy pozwany wniósł swoje przedsiębiorstwo do spółki komandytowo – akcyjnej. Nastąpiło to bowiem po zawarciu umowy z powódką. Nie stał na przeszkodzie tej solidarnej odpowiedzialności fakt, że w momencie wniesienia przedsiębiorstwa do spółki komandytowo – akcyjnej, zobowiązanie nie było jeszcze wymagalne, a tym samym dług ten był długiem przyszłym, nie zostały bowiem jeszcze spełnione przesłanki zwrotu kaucji. Okoliczność ta pozostaje bez znaczenia dla kwestii powstania odpowiedzialności zbywcy. Z tych względów uwzględniono powództwo wobec obydwu pozwanych.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania stanowiły przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. Powództwo zostało uwzględnione w całości, sąd mając na uwadze zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, należało kosztami niniejszego postępowania obciążyć w całości solidarnie pozwanych. Na zasądzone od pozwanych koszty, opiewające łącznie na 69.782 zł, składa się równowartość wynagrodzenia pełnomocnika powódki w wysokości 7.200 zł, ustalonego na podstawie §6 pkt 7 w zw. z § 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. jedn. Dz. U. 2013, poz.490), 62.565 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu (k. 11) oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (k. 14).

Sąd nie uwzględnił wniosku powódki o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności uznając, że nie została spełniona przesłanka z art. 333 § 3 k.p.c., a w szczególności w rachubę nie wchodziła przesłanka narażenia powódki na szkodę. Oczywiście jest, że każdy proces i odroczenie zapłaty w czasie powoduje niekorzystne konsekwencje dla wierzyciela. Aby zaistniała przesłanka określona w tym przepisie należy przynajmniej uprawdopodobnić, że grożąca szkoda przekracza negatywne konsekwencje, które łączą się zwykle z prowadzeniem procesu sądowego. Zdaniem Sądu w tej konkretnej sprawie tych okoliczności nie uprawdopodobniono. Z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową wynika, że faktycznie strona miała wiele zaległości, przedłużyła kredyt obrotowy, wcześniej zaciągnięty w banku, niemniej obecny stan zaległości wynikający z dołączonych wezwań do zapłaty stanowi zaledwie niewielki ułamek, nieprzekraczający nawet 10% tej kwoty, która jest przedmiotem żądania. Jeżeli zatem powódka już poniosła szkodę, nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności tej sytuacji nie zmieni. Celem i rolą analizowanej regulacji jest ewentualnie uchronienie strony od niekorzystnych skutków w przyszłości. Sąd nie znalazł takich okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie wniosku, że powódce zagrażają dalsze, bardziej niekorzystne konsekwencje, mogące w sposób diametralny pogorszyć jej obecną kondycję finansową.

Sygn. akt VIII GC 259/14

S.(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)